

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/10/2020
Identifikačné číslo spisu:	9519100186
Dátum vydania rozhodnutia:	03.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:9519100186.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, na verejnom zasadnutí konanom dňa 3. októbra 2023 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného C. C., pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 18. júna 2020, sp. zn. PK-2T/23/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 18. júna 2020, sp. zn. PK-2T/23/2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“ alebo „oslobodzujúci rozsudok“), bol obžalovaný C. C. podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 2. augusta 2019 sp. zn. VII/1 Gv 126/18/1000-113 (ďalej len „prokurátor“), pre skutok v nej právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

v presne nezistenom čase, najneskôr medzi 30.06.2013 až 02.07.2013, prišiel C. C. na doposiaľ nestotožnenom motorovom vozidle s ďalšími osobami na ulicu S.. N. č. XX, F. T. R., kde bolo v tom čase odparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Passat, EČ: F. patriace poškodenému Mgr. I. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. T. R., Y. XXX/XX (ďalej aj „I. M.“ alebo „nebohý“) a priniesol doposiaľ presne nezistený nástražný výbušný systém - trhavinu o celkovej hmotnosti cca 800

g, ktorú pripevnil na spodnú časť uvedeného vozidla, najpravdepodobnejšie na stranu vodiča, a následne dňa 02.07.2013 v čase okolo 09.00 hod., keď I. M. ako vodič naštartoval a uviedol do pohybu uvedené vozidlo, s ktorým išiel po ulici I.. M.. D. v meste F. T. R. v smere od ulice S.. N. XX ku križovatke s ulicou A. S., počas jazdy po prejení cca 500 m došlo na miestnej komunikácii na verejne prístupnom mieste v blízkosti Základnej školy na ul. I.. M.. D. v F. T. R. doposiaľ presne nezisteným spôsobom k iniciovaniu na vozidle pripevneného nástražného výbušného systému, ktorého následkom bol najprv masívny výbuch a následne požiar tohto osobného motorového vozidla, pričom na následky výbuchu utrpel Mgr. I. M. v dôsledku rozsiahlych devastačných poranení traumaticko - hemoragický šok, ktorému tento na mieste podľahol, súčasne takýmto konaním vystavil nebezpečenstvu ľudí bývajúcich v okolitých nehnuteľnostiach, ľudí náhodne sa pohybujúcich po ulici I.. M.. D. v F. T. R., majetky umiestnené, respektíve v čase výbuchu nachádzajúce sa v blízkosti miesta činu, a súčasne totálne poškodil osobné motorové vozidlo Volkswagen Passat, EČ: F., a spôsobil tak vlastníkovi vozidla Mgr. I. M. škodu vo výške 3 617 eur, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku boli poškodení N. M. a Mgr. V. M. s ich nárokmi na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti oslobodzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa podal prokurátor (ďalej aj „odvolateľ“) odvolanie, ktoré zahŕňal do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku, pričom napadol rozhodnutie (ako celok) v neprospech obžalovaného. V písomnom odôvodnení odvolania uviedol, že prvostupňový súd na základe vlastnej analýzy v priebehu trestného konania zistených skutočností konštatoval, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný C. C.. S uvedeným záverom súdu prvého stupňa sa nestotožnil, pretože podľa jeho názoru skutok obžalovaného, pre ktorý je stíhaný, bol v celom rozsahu svojho priebehu na hlavnom pojednávaní dostačujúcim spôsobom preukázaný jednotlivými dôkaznými prostriedkami a z nich vyplývajúcim dôkazmi. Po starostlivom zvážení všetkých vykonaných dôkazov a to jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal súd dospieť k záveru, že sa dokazovaním dostatočne nepochybne preukázalo, že sa skutok stal a spáchal ho priamo obžalovaný, resp. na skutku sa spolupodieľal s inými osobami, u ktorých dosiaľ nebola zistená totožnosť alebo vyššia miera dôkaznej istoty potrebnej na ich pomenovanie a stíhanie. Z dôkazov, ktoré sa podarilo orgánom činným trestnom konaní obstarat' a zadokumentovať (a následne pred súdom vykonať) síce nevyplýva, že si obžalovaný vraždu objednal, naplánoval alebo pripravil alebo, že by poznal poškodeného Mgr. I. M., resp. mal k nemu akýkoľvek vzťah, avšak podľa jeho názoru dôkazy usvedčujú obžalovaného, že v rámci postupnosti krokov, ktoré si úkladná vražda vyžaduje, bol jeden z jej posledných článkov a zariadenie - nástražný výbušný systém (ďalej tiež „NVS“) priniesol na miesto činu a pripevnil ho na osobné motorové vozidlo poškodeného Mgr. I. M.. V danom prípade ani existujúca suma neurčitostí o podrobnejšom priebehu kompletného skutkového deja, celkom zrejme siahajúceho od objednávky vraždy až po jej vykonanie, nemôže oslabiť z dôkazov vyplývajúcu vinu obžalovaného za jeho konkrétne konanie, ktoré je dôležitou a dostatočne exaktne vymedzenou súčasťou procesu vraždy s vopred uváženou pohnútkou. V rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku je na jednotlivých subjektoch trestného procesu, ako sa dôkazy vyhodnotia, či zo strany orgánov činných v trestnom konaní, alebo súdu, avšak k tejto zásade prináleží starostlivé uváženie všetkých okolností prípadu jednotlivo i v súhrne, čo však podľa prokurátora v danej veci nestalo. Ak teda súd hneď v úvode vyhodnotenia dôkazov poukazuje na skutkovú vetu obžaloby a to, že táto obsahuje neprimerané množstvo neurčitostí, je na mieste si položiť právnu otázku, čo je primerané a neprimerané množstvo neurčitostí. Skutok, akým bol výbuch trhaviny umiestneným pod vozidlom opísaný vo výrokovej časti rozsudku sa stal za takých okolností, že po výbuchu trhaviny došlo k zhodou okolností aj k požiaru motorového vozidla, ktoré ešte aj po výbuchu a následnom požiari bolo v pohybe niekoľko desiatok metrov a došlo k úplnému poškodeniu motorového vozidla nielen výbuchom, ale aj následným horením a tiež došlo k rozmetaniu množstva fragmentov z motorového vozidla, ako aj zo samotného poškodeného na niekoľko desiatok metrov od epicentra výbuchu. Výbuchom a následným horením došlo k úplnému spotrebovaniu masy výbušnej hmoty, ako aj následným horením k úplnému znemožneniu skúmania jej stopy. Podľa názoru prokurátora takto opísané „devastačné“ účinky výbuchu a následného požiaru, charakteristické pre tzv. mafiánske výbuchy, neumožnili stanoviť presnejšiu špecifikáciu trhaviny. Množstvo trhaviny v prípade obžalovaného bolo popísané v podanej obžalobe ako

predpokladané množstvo, ktoré aj v rámci súdneho konania potvrdil znalec mjr. Ing. W. S. konštatujúc, že na základe vykonania expertízneho pokusu, vzhľadom na rozsah poškodenia konkrétneho motorového vozidla a zistenú detonačnú rýchlosť išlo o brizantnú trhavinu v množstve okolo 800 g so záverom, že táto trhavina, ktorej stopy na skúmanie boli znehodnotené výbuchom a následných horením, bola umiestnená pod sedadlom vodiča ako epicentrum výbuchu. Takáto trhavina sa technicky rieši buď naskrutkovaním, magnetom alebo chemickými látkami na báze lepov, kde ide o pomerne jednoduchú záležitosť, závisiacu od zručností a nie od nejakých vedomostí. Zdôraznil, že znalec mjr. Ing. W. S. vychádzal zo svojich odborných znalostí, skúseností a expertíznych skúmaní a podľa jeho názoru poskytol dostatočný obraz o množstve, ako aj o spôsobe a uložení trhaviny na základe forenzných stôp. Rovnako nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že ani po rozsiahlom vykonanom dokazovaní nebol jednoznačne ustálený čas a spôsob spáchaného skutku a údaje relevantné z hľadiska zákonných znakov stíhaného trestného činu, ako aj z hľadiska individualizácie skutku, pretože časové ohraničenie skutku u obžalovaného považoval za dostatočne konkrétne a objektívne, keďže vychádzal zo záverov znalca Ing. Bc. N. D., ktorý s prihliadnutím na všetky okolnosti zosnímania pachovej stopy konštatoval, že táto mohla byť vytvorená najskôr dňom 30. júna 2013, čím podľa jeho názoru dostatočne presne ohraničil čas možného založenia trhaviny pod motorové vozidlo na parkovisku. V tomto smere doplnil, že formulácia časti skutku o prinesení a pripevnení trhaviny obžalovaným vychádza z výpovede utajovaného svedka označovaného ako „G.“. Tomuto svedkovi však obžalovaný nepopisoval presne v akom vozidle prišiel, kde mal v motorovom vozidle sedieť, kde a akým spôsobom mal mať na sebe batoh s predmetnom trhavinou. Absencia podrobností podľa jeho názoru však nespochybňuje výsluch tohto svedka a nevyvíňa obžalovaného z podstaty jeho protiprávneho konania. Naopak, za okolností a pri situácii, za akých sa svedok o daných skutočnostiach dozvedel, je namieste tieto vyhodnotiť ako autentické a neskreslené.

Zdôraznil, že ak súd vo svojom napadnutom rozsudku konštatuje, že obžaloba sa s obhajobou obžalovaného nálezite nevysporiadali, nie je to pravdou. Bolo niekoľkokrát zo strany prokurátora skonštatované, že vyjadrenia obžalovaného a jeho obrana sú účelové a nevierohodné. Preto prokurátor nepovažoval ani za potrebné iniciatívne preverovať každé klamlivé alebo nejednoznačné a evidentne zahmlievajúce obhajobné tvrdenie obžalovaného, ktoré nemá potrebný stupeň relevancie. Prokurátor takisto prezentoval svoj nesúhlas s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k neakceptovaniu výpovede utajovaných svedkov ako dôkazu. Podľa jeho názoru výpoveď utajeného svedka označeného ako „G.“ nie je dôkazne osamotená, bola preverená celým radom ďalších nepriamych dôkazov a substanciálne ju v relevantnej časti potvrdzuje a objektivizuje stotožnenie pachovej stopy obžalovaného na mieste odparovania motorového vozidla poškodeného pred výbuchom. Pokiaľ ide o záver prvostupňového súdu po posúdení ďalších dvoch dôkazných prostriedkov - výpovedí utajených svedkov označených ako „B.“ a „Q.“, že z výsluchu týchto dvoch utajených svedkov pre súd nič konkrétne k podstate prejednávanej veci nevyplynulo, je treba namietnuť nasledovné: Svedok „B.“ potvrdil niektoré dôležité skutočnosti k osobnému profilu obžalovaného a jeho predpokladom spáchať inkriminovaný skutok ako napríklad, že obžalovaný bol veľmi a nadpriemerne technicky zdatný človek, stýkal sa v minulosti s kriminálne závadovými osobami, mal pozitívny vzťah k zbraňam a k výbušnínám, v muničnom sklade kde obžalovaný pracoval boli aj trhaviny, sťažoval sa na nedostatok finančných prostriedkov, resp. chválil sa rôznou protiprávnou činnosťou. Z výpovede utajovaného svedka „Q.“ síce informácie relevantnejšej povahy nevyplynuli, avšak táto výpoveď skutok obžalovaného nevylúčila a aspoň tiež naznačila, že obžalovaný mal niečo spoločné s určitým výbuchom, príp. požiarom motorového vozidla, o čom sa v minulosti sám v rámci určitého vychvaľovania pred svedkom zmieňoval. Prokurátor sa ďalej nestotožnil so závermi prvostupňového súdu, že páchatel' na mieste činu mohol v prípade obžalovaného zanechať podvrhnutú pachovú stopu, čo odôvodnil s poukazom na dĺžku jej uloženia, nepravdepodobnosť a nelogickosť takéhoto konania. Za nesprávny a v rozpore so zákonom považoval aj postup súdu prvého stupňa, ktorý napriek nezrovnalostiam pri odoberaní pachovej stopy, nerozhodol o potrebe doplniť dokazovanie a vykonať výsluch vyšetrovateľa a technikov PZ. Prokurátor poprel skutočnosť, že by mohlo dôjsť k manipulácii s pachovou stopou, podľa neho ide o nepravdepodobný scenár, ktorý nemá logické opodstatnenie a podľa jeho názoru boli dodržané všetky protokolárne pravidlá nakladania s pachovou stopou. Špecializovaný trestný súd nesprávne vyhodnotil skutočnosti podstatné pre danú vec, konkrétne tie, ktoré boli spoľahlivo preukázané v priebehu dokazovania, a to že obžalovaný mal prax so zbraňami a výbušnínami a mal k

nim pozitívny vzťah, mal pre skutok predpokladanú technickú zručnosť a fyzické predpoklady, mal osobnostné a psychické nastavenie k spáchaniu inkriminovaného činu, sklon k agresívnemu a deštruktívnemu správaniu, k protiprávnemu správaniu a konaniu trestnoprávnym rozmerom, mal dlhodobý, blízky a dôverný vzťah s Z. G., ktorý mal sklon k protiprávnemu správaniu a konaniu s trestnoprávnym rozmerom, navyše mal časovú možnosť byť v dňoch 30. júna 2013 až 2. júla 2013 na mieste inkriminovaného činu, keďže pracovnú zmenu mal až 4. júla 2013. V nadväznosti na uvedené zastáva názor, že všetky zabezpečené dôkazy v spojitosti s ich racionálnym a logickým vysvetlením vytvárajú dostatočne nepochybnú a uzavretú reťaz na seba nadväzujúcich a usvedčujúcich skutočností, ktoré oprávňujú súd rozhodnúť o vine obžalovaného za dané trestné činy. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd s poukazom na § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) Trestného poriadku napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a v zmysle § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor následne svoje odvolanie doplnil opätovne poukazujúc na časť rozsudku zdôvodňujúcej získanie zásadných pochybností o dôkaznej použiteľnosti pachovej stopy, argumentujúc tým, že nesúlad týkajúci sa osôb prítomných pri odbere stopy nevznikol účelovo, protizákonne, ani s akýmkoľvek zámerom pachovú stopu ovplyvniť, falšovať alebo uškodiť obžalovanému. K nesúladu došlo pri vyhotovovaní prvotného opatrenia unáhleným zápisom a tento „drobný“ formálny nedostatok podľa neho nemôže mať relevantný dopad na použiteľnosť a objektivitu porovnávania pachových stop. Zároveň podľa jeho názoru nemôže byť žiadnym zistením vzbudzujúcim pochybnosť o objektivite odobratej porovnávacej pachovej stopy a následného porovnávania ani skutočnosť, že k jej doručeniu na oddelenie došlo až 48. deň po jej odobratí. K predmetnému časovému rozptylu došlo iba z taktických dôvodov, nakoľko sa v priebehu dotyčného obdobia vykonávalo veľa rôznych procesných úkonov a zháňali sa dôkazy, ktoré by sa ako stopy na porovnanie spolu s porovnávacími pachovými stopami zaslali na oddelenie. Obaja technici popreli, že by s konzervami bolo manipulované. O neporušenosti pachovej stopy svedčí aj fakt, že po viac ako roku a pol od jej odobratia a zakonzervovania bola v júni 2018 v bezchybnom stave, ktorý umožňoval jej použiteľnosť a upotrebitelnosť k jednoznačnej pachovej identifikácii. Prokurátor tiež vylúčil možnosť jej kontaminácie po výbuchu s ohľadom na policajné zabezpečenie miesta činu a tiež nelogickosť takéhoto konania. Záverom opätovne vyjadril svoj nesúhlas s vyhodnotením vierohodnosti (pravdivosti) výpovede svedka označeného ako „G.“ zo strany konajúceho súdu. Vzhľadom na uvedené prokurátor zotrval na podanom odvolaní i jeho odôvodnení a žiadal, aby odvolací súd oslobodzujúci rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie, pričom k podaniu pripojil prílohy na preukázanie svojich tvrdení (správy a záznamy OČTK).

V súlade s ustanovením § 314 Trestného poriadku prvostupňový súd odôvodnenie odvolania prokurátora doručil na vyjadrenie ostatným stranám konania, najmä obžalovanému a jeho obhajcovi. Doplnenie odvolania bolo rovnakému okruhu osôb doručované zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Obžalovaný prostredníctvom obhajcu podal k odvolaniu prokurátora vyjadrenie, v ktorom uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne a zákonné. Podľa jeho názoru súd logicky a správne vyhodnotil dôkaznú situáciu, detailne, preskúmateľne sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, a preto nie je možné s argumentáciou prokurátora v odvolaní súhlasiť. Odvolanie je založené na špekulatívnych až hypotetických záveroch, na základe ktorých nesmie byť v trestnom konaní vyhlásený žiadny odsudzujúci rozsudok. Prokurátor sa dožadoval zo strany súdu postupu, ktorý by zvýhodnil jednu procesnú stranu, čím by došlo k narušeniu rovnosti zbraní pred súdom. Špecializovaný trestný súd správne poukázal na to, že existujú len dva dôkazy, ktoré spájajú osobu obžalovaného so skutkom, a to výpoveď utajeného svedka označeného ako „G.“, ktorá je len sprostredkovaná, a pachová stopa. Všetky ostatné dôkazy sú len špekulácie až fabulácie, ktoré majú nahrádzať riadne a presvedčivé dokazovanie, a ktoré nemajú mať miesto v žiadnej trestnej veci. V konaní sa nepodarilo preukázať ani motív jeho údajného konania, ktoré malo byť zisťné. V tomto smere ďalej uviedol, že ak by sa aj preukázalo, že mal problémy s finančnými prostriedkami, neznamená to automaticky, že sa kvôli tomu dopustil tak závažného trestného činu. Obžaloba sa v tomto konaní dostala do dôkaznej núdze, čo vyplýva aj z odvolania, z ktorého nie je zrejmé, na čom má byť založená

vina obžalovaného. Takýmto dôkazom by nemohol byť ani prípadný vzťah k zbraniam a zručnosti v tejto oblasti, pretože absentuje akýkoľvek dôkaz o jeho priamej účasti na skutku. Celé dokazovanie sa vzhľadom na absenciu dôkazov zameralo len na úradné záznamy polície a hodnotenie obžalovaného. Miesto toho, aby sa polícia riadne a zodpovedne zamerala na dôsledné vyšetrenie celej tejto trestnej veci a hľadala skutočného páchatel'a, tak bola podaná obžaloba na jeho osobu, a to pri absencii riadnych a jasných dôkazov. Obžalovaný sa ďalej podrobne vyjadril k jednotlivým dôkazom vrátane pachovej stopy s tým, že má zásadné výhrady a nedôveru k celému prípravnému konaniu, a to aj z dôvodu, že pachová stopa bola odobratá nezákonne a bez jeho súhlasu. Označovať hrubo závažné nezrovnalosti za chybný zápis, či dokonca formálny rozpor považoval za absolútne neprípustné v trestnom konaní. Na základe uvedeného zdôraznil, že vina kohokoľvek musí byť preukázaná bez najmenších pochybností a jednoznačne, a navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadrili aj poškodení Mgr. V. M. a N. M. prostredníctvom splnomocnenca JUDr. Evy Mišíkovej, v ktorom oznámili, že sa v plnom rozsahu stotožňujú s odvolateľovou argumentáciou a žiadali, aby bolo návrhu prokurátora na zrušenie napadnutého rozsudku tak vo výroku o vine a treste, ako i vo výroku o náhrade škody, vyhovené.

K doplneniu odvolania prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu JUDr. Tomáša Rosinu podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 4. júla 2022. Vo vzťahu k pachovej stope zdôraznil jednotlivé fakty týkajúce sa jej odobratia a zabezpečenia a zhrnul, že odobratie vzorky zabezpečoval neopatrný, nedôsledný a prepracovaný vyšetrovateľ, ktorý konal unáhľene, pachovú vzorku odobral por. I. Y., pričom prokurátor účelovo tvrdí, že to mal byť npor. D., vzorky pachovej stopy boli 48 dní niekde na oddelení OKP OR PZ Veľký Krtíš napriek tomu, že mali byť doručené na OPI v Slovenských Ďarmotách, pričom ako sa s nimi manipulovalo, nie je zrejmé, pretože spisy, z ktorých takáto informácia vyplýva, boli skartované. Obžalovaný skonštatoval, že v prípade jemu odobratých pachových vzoriek je toľko zvláštností a záhadných okolností nasvedčujúcich cielenej manipulácii, že nie je možné pochopiť, ako je stále možné na túto pachovú stopu poukazovať ako na dôkaz preukazujúci súvis medzi ním a miestom činu. Napokon obžalovaný zvýraznil i skutočnosť, že miesto, kde sa pachová stopa odoberala, bolo bez ohľadu na dĺžku času voľne prístupné a mohlo dôjsť k jeho kontaminácii, pretože vyšetrovateľka prvotne prišla na miesto výbuchu a nie tam, kde vzorka bola odobratá, čo sú dve diametrálne odlišné miesta. Najskôr sa totiž zabezpečovalo miesto výbuchu a až postupne sa vyšetrovateľka dopracovala tam, kde bolo motorové vozidlo poškodeného pravdepodobne zaparkované. Teda od samotného výbuchu až do momentu, kedy sa zistilo, kde pred výbuchom poškodený pravdepodobne parkoval, ubehol podstatný čas, kedy bolo miesto voľné a mohlo byť kontaminované. V ostatnom obžalovaný v plnej miere zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach, pretože napadnutý rozsudok považoval naďalej za vecne správny a zákonný, keď podľa neho špecializovaný trestný súd logicky a správne vyhodnotil dôkaznú situáciu, ktorá ho neusvedčovala zo spáchania skutku, ale táto navyše naznačovala, že bol cielene vybraný ako ideálny páchatel'.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, a to najmä zásady zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), voľného hodnotenia dôkazov, (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku), ako aj zásadu rovnosti strán (kontradiktórnosti) tak, ako je táto obsiahnutá v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k rozhodnutiu po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil, na základe akých skutočností a úvah oslobodil obžalovaného spod obžaloby.

Pokiaľ ide o zákonnosť dôkazov, ani v tomto smere odvolací súd nezistil žiadne pochybenia. Dôkazy získané a vykonané zákonným spôsobom súd prvého stupňa hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založenom na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a vyvodil z nich skutkové zistenia, ktoré sú správne, pričom v dôvodoch rozsudku vyložil, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaného dokazovania. Skutočnosť, že sa prokurátor nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi špecializovaného trestného súdu nemôže sama osebe viesť najvyšší súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov ním vyslovených.

Najvyšší súd konštatuje, že prvostupňový súd dospel k správnym skutkovým zisteniam a správnym právnym záverom, keď obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku, aplikujúc zásadu „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ (in dubio pro reo). Najvyšší súd zastáva názor, že rozhodnutie je vecne správne a nevzhliadol dôvod na jeho zmenu ani zrušenie.

Vo vzťahu k odvolacím dôvodom prokurátora možno všeobecne uviesť, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument prezentovaný v opravnom prostriedku, ale iba na tie otázky, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, ktoré ostali sporné, alebo ktoré sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, preskúmaného v odvolacom konaní. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby najvyšší súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Preto v podrobnostiach poukazuje na dôvody napadnutého oslobodzujúceho rozsudku, ktoré si v celom rozsahu osvojuje.

Prokurátor v dôvodoch svojho odvolania namietal nesprávnosť postupu súdu prvého stupňa pri hodnotení dôkazov, resp. pri objasnení veci, v čom videl pochybenia v zmysle § 321 ods. 1 písm. a), b) Trestného poriadku. Prokurátor ďalej navrhol zrušiť rozsudok aj z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. c), d) Trestného poriadku, avšak z dôvodov odvolania nevyplýva, že by navrhol po vrátení veci súdu prvého stupňa niektoré dôkazy opakovat', či vykonať ďalšie dôkazy resp. ktoré ustanovenie Trestného zákona malo byť napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa porušené. V kontexte odvolacích námietok prokurátora je nutné v prvom rade uviesť, že výrok o vine nemožno založiť len na indíciách a domnienkach alebo pravdepodobných záveroch alebo len na skutočnosti, že nemožno vylúčiť, že skutok spáchal obžalovaný. Výrok o vine musí byť založený na skutkovom stave, o ktorom nie sú žiadne dôvodné pochybnosti, a ktorý nepochybne vyplýva z vykonaného dokazovania. Zároveň platí zásada, že obvinený nie je povinný dokazovať svoju nevinu, ale vina mu musí byť dokázaná, a to spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti. Na vinu obvineného nemožno usudzovať zo spôsobu jeho obhajoby, napr. z toho, že zámerne (teda úmyselne) vypovedal nepravdu, popieral určité skutočnosti a pod. Taký postup súdu by znamenal potlačovanie práva na obhajobu, odporoval by prezumpcii nevinu a tiež vyhľadávacej zásade zakotvenej v § 2 ods. 5 Trestného poriadku.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam prokurátora v podstate spočívajúcich v tom, že konajúci súd dôsledne neprihliadol na produkované dôkazy na hlavnom pojednávaní a zároveň sa dostatočne nevyrovnal ani s výsledkami takto produkovaných dôkazov na hlavnom pojednávaní, odvolací súd

uvádza, že súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčené alebo pochybné a akými úvahami sa správal pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporujú. V konaní pred prvostupňovým súdom vyšli najavo pochybnosti, či obžalovaný C. C. spáchal skutok tak, ako mu to bolo kladené za vinu podanou obžalobou. Preto bolo namieste použiť zásadu „in dubio pro reo“ tak, ako ju správne aplikoval súd prvého stupňa. Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, vyplýva, že sudcovia v priebehu konania nesmú vychádzať z vopred získaného presvedčenia „že obžalovaný spáchal predmetný čin; dôkazné bremeno spočíva na obžalobe a pochybnosť je v prospech obžalovaného“ (rozsudok ESĽP vo veci Lavents proti Lotyšsku z 28. novembra 2002, sťažnosť č. 58442/00, bod 125). Ani vysoký stupeň podozrenia sám osebe nemôže byť zákonným podkladom pre odsudzujúci výrok. Trestné konanie vyžaduje v tomto ohľade ten najvyšší možný stupeň istoty, ktorý sa dá od ľudského poznania požadovať.

Na rozdiel od prokurátora v súvislosti s posudzovaním postupu súdu prvého stupňa nepovažoval odvolací súd za rozporné s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku ani úvahy súdu pri posudzovaní vierohodnosti (pravdivosti) dôkazu metódou využitia pachovej identifikácie (pachovej stopy). Špecializovaný trestný súd v tejto otázke vykonal dokazovanie, a teda stál pred úlohou preskúmať, či bol dodržaný správny postup pri odbere a zaistovaní pachových stop a porovnávacích pachových stôp a postup pri identifikácii pachových stôp a či výsledky zistené identifikáciou sú platné a použiteľné ako dôkaz v ďalšom trestnom konaní. Pritom mal na zreteľ, že pachová identifikácia sama osebe nemôže slúžiť ako hlavný usvedčujúci dôkaz viny obžalovaného, ale musí byť doplnená inými dôkazmi, keďže súčasná judikatúra uznáva výsledky pachovej identifikácie len ako dôkaz nepriamy, použiteľný len v uzavretom kruhu nepriamych dôkazov, alebo ako dôkaz podporný k priamemu dôkazu (sp. zn. 4 Tdo/49/2016). Na podklade výkonného dokazovania primárne vyšli najavo pochybnosti o tom, či vyhodnotenie porovnávacjej pachovej stopy bolo v posudzovanom prípade vykonané v súlade s požiadavkou zaužívaných kriminalistických postupov lege artis, pri dodržovaní všetkých komponentov procesného zaistenia, vrátane dokumentácie spôsobu prevedenia podľa odborných doporučení a dokumentácie podmienok, za ktorých bol odber pachovej stopy alebo pachovej vzorky prevedený.

Pokiaľ ide o rozpory súvisiace s odberom porovnávacjej pachovej stopy, pretože táto bola odobratá obžalovanému v inej trestnej veci (v rámci trestného stíhania pre trestný čin nedovoleného ozbrojovania), pričom úkon mal byť vykonaný por. Y. za prítomnosti kpt. H., ale v znaleckom posudku Ing. Bc. N. D. z odboru veterinárstvo, odvetvie kynológia ja uvedené, že odber vykonal npor. D. bez prítomnosti inej osoby „k inému prípadu“. Podľa vyjadrenia riaditeľa OR PZ Veľký Krtíš z 24. februára 2021 k nezrovnalostiam malo dôjsť tým, že pri odbere vzoriek sa striedali kriminalistickí technici Y. a D. a v dôsledku nedôslednosti a prepracovanosti vyšetrovateľa došlo k prehliadnutiu prelínania ich služieb a neopraveniu mena na opatreniach v čase ich vyhotovenia o odobratí porovnávacjej pachovej stopy C. C., teda malo ísť len o administratívne pochybenie.

Pachové konzervy boli doručené na Oddelenie pachovej identifikácie v Slovenských Ďarmotách 1. decembra 2016, pričom k odberu porovnávacjej pachovej stopy došlo už dňa 13. októbra 2016. Tento časový sklz bol vysvetľovaný taktickými dôvodmi, keďže v konaní bolo vykonávaných veľa procesných úkonov a čakalo sa na zaistenie dôkazov za účelom ich porovnania. Keďže ale žiadne dôkazy sa zadovážiť nepodarilo, bolo rozhodnuté, že pachové konzervy budú odoslané až 1. decembra 2016, a to len na evidenciu. Podľa písomného vyjadrenia riaditeľa OR PZ Veľký Krtíš z 12. novembra 2020 písomne verifikovať sa to ale nepodarilo, nakoľko zberné spisy odoslaných porovnávacích pachových stôp z roku 2016 už boli v rámci skartácie znehodnotené. Kriminalistickí technici npor. D. a por. Y. popreli možnosť manipulácie s pachovými konzervami, preverenie ich tvrdenia ale nebolo možné, nakoľko práve v r. 2016 došlo k poškodeniu softvéru v počítačovom systéme a všetky záznamy o pachových stopách od januára do decembra 2016 chýbajú a existujú len zálohované záznamy roky predtým a roky potom. Preto nebolo možné jednoznačne vylúčiť manipuláciu s pachovou stopou.

Tak ako na to správne poukázal prvostupňový súd v napadnutom rozsudku, z hľadiska možnej

kontaminácie pachových stôp na mieste parkovania motorového vozidla poškodeného na ulici S.. N. v F. T. R., nie nevýznamnou je skutočnosť, že ohliadka tohto miesta bola vykonávaná od 13.10 hod., teda viac ako 4 hodiny po výbuchu motorového vozidla. Z pochopiteľných dôvodov polícia a všetky záchranné zložky sa primárne dostavili na miesto výbuchu motorového vozidla a až následne na parkovisko pred bytovkou na ul. S.. N. č. XX, kde bolo vozidlo krátko pred tým zaparkované a kde podľa obžaloby malo dôjsť k pripevneniu nástražného výbušného systému na jeho podvozok. Po príchode na toto miesto sa s ohliadkou začalo až neskôr, s odstupom rokov si už nepamätal, či bolo miesto zabezpečené páskou polície, pri zabezpečovaní miesta činu nedošlo k situácii, ktorú by museli riešiť. Táto skutočnosť vyplýva zo záznamu vyšetrovateľa PZ z Národnej kriminálnej agentúry v Banskej Bystrici z 11. decembra 2020. Z úradného záznamu vyšetrovateľky PZ z 8. decembra 2020 vyplýva, že po získaní informácií, na ktorom mieste vozidlo poškodeného parkovalo, bolo aj toto miesto zabezpečené, avšak už si nepamätá, či sa tak stalo už v čase jej príchodu, alebo až po získaní prvotných informácií.

Z vyššie uvedených okolností súvisiacich z odberom pachových stôp na mieste činu, ako aj porovnávacej pachovej stopy došlo k viacerým diskrepanciám a nedôsledným postupom, ktoré vnášajú isté pochybnosti o správnosti týchto úkonov, resp. vyšli najavo okolnosti, ktoré vylučujú možnosť objektívneho overenia ich správnosti.

Napriek tomu k povahe pachových stôp ako dôkazu treba ale znovu zdôrazniť najmä, že sa jedná o dôkaz nepriamy, resp. podporný k dôkazu priamemu, ide o dôkaz neoveriteľný a nezmerateľný exaktným spôsobom, pri ktorom nie je možné vylúčiť omyl zvierateľa. Zároveň treba mať na pamäti tiež možnosť prenesenia pachovej stopy, či už zámerným podvrhnutím napr. s cieľom odvedenia pozornosti skutočným páchatelom alebo náhodným nevedomým prenesením.

Popri pachovej stope je ďalším najzásadnejším dôkazom v predmetnej trestnej veci výpoveď tzv. utajeného resp. anonymného svedka vystupujúceho pod označením „G.". Najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožnil s podrobnou analýzou tohto dôkazu vykonanou súdom prvého stupňa na stranách 60 až 68 napadnutého rozsudku jednak pokiaľ ide o všeobecné právne úvahy k povahe takéhoto dôkazu s potrebou obzvlášť citlivého a opatrného jej hodnotenia, najmä z hľadiska nevyváženého postavenia procesných strán pri jeho vykonávaní s obmedzenou možnosťou obžalovaného a jeho obhajcu pri preverovaní jej vierohodnosti, resp. možnosťou jej spochybnenia. Odsúdenie nikdy nesmie byť založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na výpovedi anonymných svedkov a už vôbec nie na výpovedi jedného anonymného svedka, bez opory v ďalších priamych alebo v reťazi nepriamych vzájomne korešpondujúcich a dopĺňajúcich sa dôkazoch.

Naviac v posudzovanom prípade je výpoveď anonymného svedka „G." taktiež iba nepriamym dôkazom, keďže sa jedná o tzv. svedectvo z počutia, teda svedectvo, ktoré nie je založené na vnímaní okolností vlastnými zmyslami, bezprostredne za osobnej prítomnosti pri údajnom protiprávnom konaní obžalovaného v danom čase a na danom mieste, ale svedectvo urobené na základe nepriamo sprostredkovaných informácií. Odvolací súd týmto nespochybňuje jeho výpoveď, ale vo vzťahu k tomuto skutku konštatuje, že ak svedok vo svojej výpovedi tlmočil len sprostredkovane to, čo sa dozvedel od obžalovaného „že spravil nejaký skutok, kde mal byť pripevnený nástražný výbušný systém; niekde v okolí Zvolena; nástražný výbušný systém mal uložiť pod nejaké motorové vozidlo; keď odchádzal z miesta, že to vybuchlo; bola to strašná rana; táto skutočnosť vnáša vážne pochybnosti o tom, či okolnosti skutočne zodpovedajú pravde. Takýto dôkaz je alternatívnym dôkazom formálnych priamych svedectiev, to nevyhnutne neznamena, že je automaticky neprípustný, avšak je potrebné vykladať ho vo vzťahu k ostatným priamym, prípadne nepriamym dôkazom, ktoré boli v konaní zabezpečené, pretože sám osebe (alebo v posudzovanom prípade aj v spojitosti s ďalším jednotlivým nepriamym dôkazom - pachovou stopou) nie je spôsobilý vytvoriť ničím nenarušenú sústavu dôkazov, ktoré vyvolávajú jeden jediný možný záver o priebehu skutku. Aj takéto dôkazy sú použiteľné v konaní pred súdom a je potrebné ich vyhodnocovať s osobitnou starostlivosťou a slúžia skôr na logické odôvodňovanie pri skutkových dedukciách v konaní preukazovaných inými priamymi dôkazmi. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že v posudzovanej veci boli vykonané aj iné dôkazy, avšak ani z

výpovedí ostatných utajených svedkov označených ako „B.“ a „Q.“ nevplynulo, že by obžalovaný spáchal skutok kladený mu v obžalobe za vinu. Rovnako ani zo žiadneho iného dôkazu (zahŕňajúce najmä výpovede ďalších svedkov a znalcov, oboznámením sa listinných dôkazov, znaleckých posudkov, odborných vyjadrení, vykonaním zvukových záznamov telekomunikačnej prevádzky) nevyplynulo, že by predmetný skutok spáchal obžalovaný C. C.. Vo vzťahu k nemu nebolo dokázané, najmä: že si zaobstaral, alebo vyrobil nástražný výbušný systém alebo jeho komponenty a ani to, že by obžalovaný mal praktické skúsenosti s nástražnými výbušnými systémami. Taktiež nebol objektívne preukázaný ani čas, kedy bol nástražný výbušný systém umiestnený na motorové vozidlo nebohého I. M. a ani miesto, kde mohol byť pripevnený na motorové vozidlo. Napokon z výsledkov vykonaného dokazovania nie zrejmé, akým spôsobom a kým došlo k iniciácii nástražného výbušného systému. V priebehu konania nebol preukázaný akýkoľvek vzťah obžalovaného s nebohým Mgr. I. M. a nebol preukázaný žiaden motív zo strany obžalovaného na jeho fyzickú likvidáciu.

Treba zdôrazniť, že za danej dôkaznej situácie zaistená pachová stopa ako nepriamy dôkaz sám osebe, ani v kontexte s ostatnými výsledkami dokazovania v danej veci (najmä s výpoveďou utajeného svedka označeného ako „G.“) sú nepostačujúce na vyslovenie presvedčivého a celkom nepochybného záveru o vine obžalovaného, navyiac keď neboli odstránené dané pochybnosti ďalšími dôkazmi. Preto podľa názoru odvolacieho súdu postup špecializovaného trestného súdu je súladný nielen s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku a s aplikáciou zásady „in dubio pro reo“ (t. j. v pochybnostiach v prospech obvineného), ale aj ustálenou judikatúrou (R /1970). Ak je v trestnom konaní po riadne vykonanom dokazovaní zistené, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba sa stal a tento skutok má znaky trestného činu, ale nie je súčasne hodnoverne preukázané, že ho spáchal obžalovaný (dôkazy tomu nenasvedčujú), oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku je plne dôvodné.

Najvyšší súd musí zároveň prisvedčiť, že v činnosti orgánov prípravného konania došlo k pochybeniu, keď nebola preverovaná výpoveď obžalovaného v súvislosti s jeho obhajobnými tvrdeniami a vysvetleniami ohľadom pohybu finančných prostriedkov na jeho bankovom účte, konkrétne sumy 2.240,- Eur, ktorú 24. júla 2013 vkladal na účet vo VÚB, ktorý účet podľa jeho tvrdenia využívala jeho matka, pričom sa malo jednať o „prefinancovanie úveru“ za účelom splatenia iného staršieho úveru. Taktiež nebola dostatočne preverovaná jeho výpoveď v súvislosti so zakúpením motorového vozidla Škoda Octavia, ako ani jeho tvrdenia týkajúce sa údajného vykradnutia tohto vozidla, resp. odcudzenia motorového vozidla Suzuki (výpovede obžalovaného zo 4. a 5. októbra a 11. decembra 2018). Obžalovaný týmito tvrdeniami reagoval na argumentáciu obžaloby o možnom zisťovnom motíve jeho konania a pri odôvodňovaní možného spôsobu prenosu alebo zanesenia jeho pachovej stopy na miesto činu.

Z týchto dôvodov najvyšší súd konštatuje, že nezodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania tvrdenie prokurátora, že obžalovaný C. C. je zo spáchania skutku usvedčený reťazou nepriamych dôkazov, na ktoré poukázal v odôvodnení podaného odvolania. Aby tomu tak bolo, je potrebné, aby táto reťaz tvorila ničím nenarušenú sústavu nepriamych dôkazov, čo sa v danom prípade nestalo. Súhrn nepriamych dôkazov k preukázaniu viny obvineného musí tvoriť logickú, ničím nenarušenú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré vcelku zhodne a spoľahlivo dokazujú skutočnosť alebo skutočnosti, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich možno vyvodiť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť iného záveru. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel teda k záveru, že obžalobou nebolo unesené dôkazné bremeno, ktorým by jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností bolo v konaní preukázané, že predmetný skutok spáchal obžalovaný C. C..

Záverom je potrebné dodať, že nepreukázaním účasti obžalovaného C. C. na spáchaní trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona nebolo možné uznať obžalovaného ani zo spáchania trestného činu všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Napokon pokiaľ ide o výrok, ktorým boli podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodení N. M. a Mgr. V. M. s ich nárokmi na náhradu škody voči obžalovanému odkázaní na civilný proces, tento je rovnako vzhľadom na oslobodzujúce rozhodnutie, v súlade so zákonom.

Na základe vyššie uvedených dôvodov senát najvyššieho súdu jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, teda odvolanie prokurátora ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.